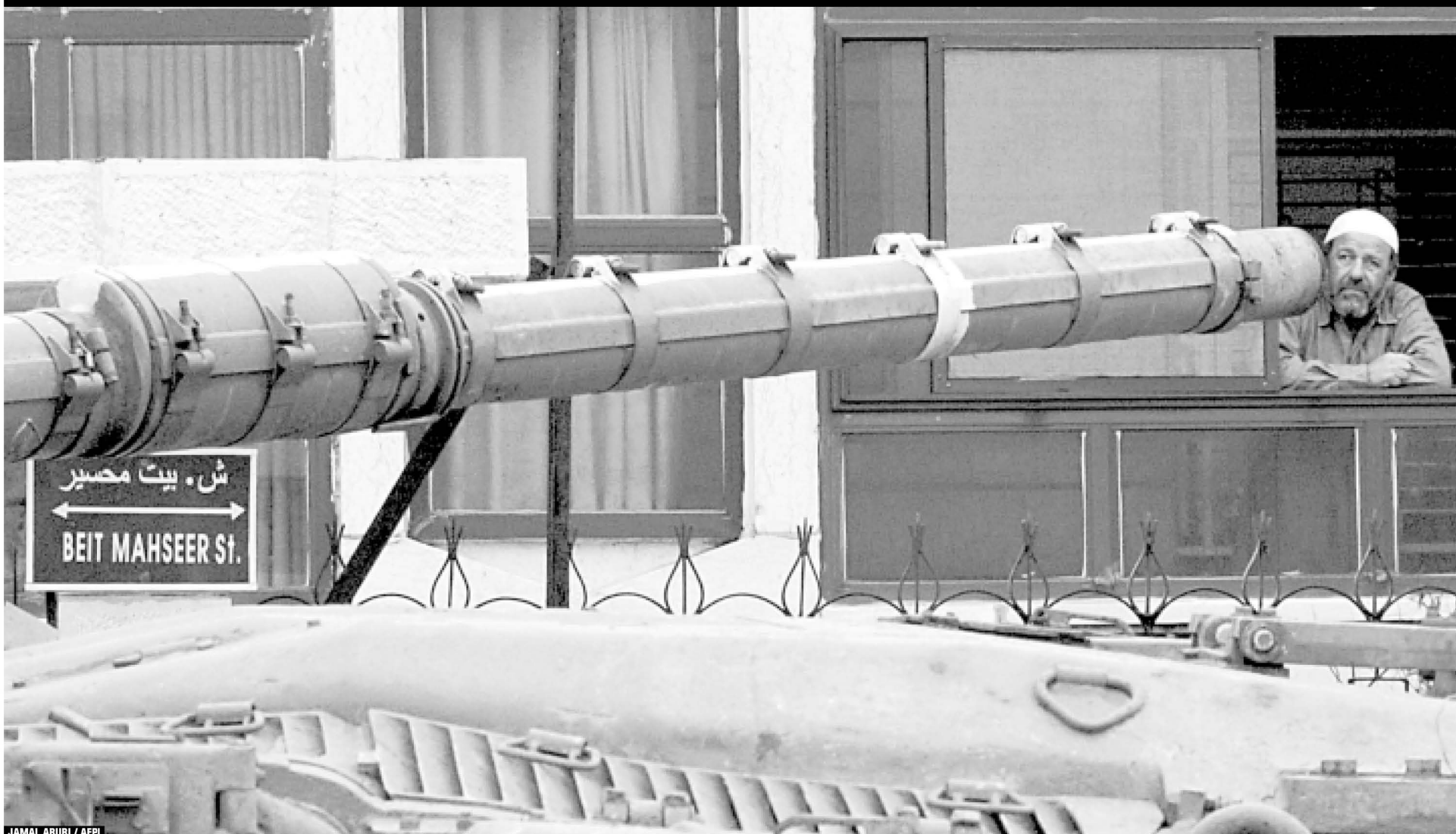

EKIALDE HURBILEKO GATAZKA

JAMAL ARURI / AFP

TANKEAK RAMALAN. Herritar palestinar bat bere etxeko leihotik begira, atzo, Israelgo tanke baten aurrean.

Kokagune juduak, zibilen hilketak eta Palestinaren blokeoa salatu ditu NBEk

Genevako giza eskubideen ituna sinatu zuten 114 kideek Tel Avivi eskatu diote nazioarteko zuzenbidea errespetatzeko

Erredakzioa | DONOSTIA

Salaketa nahiko gogorak egin zituen atzo NBE Nazio Batuen Erakundeko giza eskubideetarako goi komisario Mary Robinsonek Israelgo Gobernuaren alderat. Robinsonek hitz egin zuen Genevan (Suitza) bildu egin ziren gerra garaietan zibilen babeserako IV. ituna sinatu zuten 189 estatuetatik 114 herriren ordezkarien aurrean. Konferentzia honetan parte hartzeari uko egin ziotenen artean zeuden Israel eta Estatu Batuak.

Robinson Irlandako presidente ohiak salatu zuen Israel 34 urteotan daraman lurralde palestinarren okupazioa, baita egoera hau geldiarazteko estatu juduari NBEk egindako agindu ebazpenak ez betetzea ere. Halaber, NBEko giza eskubideetarako arduraunak proposatu zuen nazioarteko begiraleak hedatu daitezen Israel 830 palestinarrek bizia galdu dutela, hauen artean haur ugari, eta 16.500 zaurituta egon direla. Robinsonek azpimarratu zuen,

legin guztiak egin ditzaten «bortizkeriaren gorpil zoroa geldiarazteko eta elkarriketari ekiteko».

«Ohartarazi nahi nuke Israel burutzen dituen palestinar herritarren erailketa bereiztuak eta palestinarrek israeldar zibilen aurka egindako erasoak ez direla Genevako 4. itunak finkatzen dituenekin bat etortzen», eman zuen aditza giza eskubideetarako goi komisarioak, «jokaera hauek hausten baitutuzte hitzarmen honen 27 eta 32. artikulua zeintzuek zehazten duten borroketan zuzenean parte hartzen ez duten pertsonen bizia errespetatu behar dela baitezpada».

Ohartaratze orokor honez gain, Robinsonek salaketa bipila egin zuen Israelgo Gobernuak *intifadaren* aurka agindutako jazarkundearen alderat. Zehaztu zuen 2000ko irailaren 28an *intifada* piztu zenetik 830 palestinarrek bizia galdu dutela, hauen artean haur ugari, eta 16.500 zaurituta egon direla. Robinsonek azpimarratu zuen,

haatik, 230 israeldar ere hil direla orduz geroztik, eta gaitzespen biziena azaldu zuen Jerusalem eta Haifan joan den aste amaieran gertatutako «eraso terrorista izugarrien» kontura.

Bere hitzaldiaren beste parte batean, berriz, Robinsonek kokagune juduen politika gaitzetsi zuen. Haren iritzian, «kokagune hauek bortizkeriaren eragile bihurtu dira; izan ere, israeldar defentsa indarrek babesten dituzte, eta Palestina-ko Aginte Nazionalaren justizia botere aginpidetik kanpo daude». Nahiz eta kokagune hauek Genevako 4. itunaren 49-6 artikulua hausten duten, gaur egun 150 direla Zisjordanian eta Gazan eta beraietan 380.000 israeldar bizi direla zehaztu zuen Robinsonek.

Israel: «Bilera hutsala izan da»

NBEko goi komisarioak baino hitz nabarmen motelagoak erabili zituen arren, Genevako konferentziako adierazpen agiriak ere kokagune juduak, zibil palestinarren aurkako indarkeria, hirialde autonomoen setiatzea eta nazioarteko legeen aurkako ekintzak gaitzesten zituen, eta Israel zehazki aipatu gabe «potentzia okupatzaileari» zink eskatzen zion Genevako 4. itunak debekatutako jokaera larriak

KOKAGUNE JUDUAK

Mary Robinsonen iritziz, 150 kokagune juduak bortizkeriaren eragile dira, PANen justizia aginpidetik kanpo daudelakotz

ITUNAREN AGINDUAK

Genevako konferentziak Israeli ohartarazi egin dio erailketak, torturak eta deportazioak debekatzen dituela hark sinatu itunak

bertan behera uzteko, hala nola «erailketak, torturak eta deportazioak».

Mary Robinsonen hitzez zein ere Genevako konferentziak plazaratutako deklarazioaz haserrea agertu zuen Israelgo Gobernuak, NBE daukan enbaxadorearen ahotik. Jaakov Levy enbaxadorearen iritzian, Genevako bilera «ariketa hutsala» izan zen, baita «giza eskubideen babeserako egitura baten erabilera okerra». Levyk izaera legala ere ukatu zion bilkurari.

KONTRA-KONFERENTZIA

Neuririk hartu nahi eza salatu dute GKEek

Zibilen babeserako Geneva-ko IV. ituneko konferentzian parte hartzeko baimenik izan ez zuten Gobernu Kanpoko Erakundeak kritiko azaldu ziren atzo bilera honen amaieran plazaratu zen adierazpen agiriaren edukari begira. Estatu ordezkarien konferentzia egin zen denbora berean euren biltzarra egin zuten GKE hauen iritzian, agiri hark herritar zibilen gerizapenerako betebeharrak gogoraraztea besterik ez du egin, hori gauzatuta egon dadin inolako neuririk ebatzi gabe.

Euren bileratik landa egin zuten prentsaurrekoan, hainbat GKEtako ordezkariak azpimarratu zuten itunaren sinatzaile diren estatuen konferentziaren helburu bakarra ez dela bete, hots «beharrezko neurriak ebaztea Israel 830 palestinar lurralde okupatuetan». GKEek azpimarratu zuten ere Ekialde Hurbilean egoeraren larriagotzeak baitezpadako egiten duela nazioarteko indar bat zabaldu dadin lurralde okupatuetako herritarrak gerizatzeke.